

i en af disse Troesbekjendelser. Bestemmelsen om Kultusministerens Samthylle staaer i den sidste Deel af Paragrafen, og kan ikke overføres paa Resten, thi saa maatte der have staaet i Begyndelsen, at Erklæringen skulde have været afgiven paa en anden Maade. Vil man endelig undersøge Forhandlingerne om denne Paragraf her i Nagsdagen, saa vil det ogsaa sees, at Meningen netop var, at den skulde være i Overensstemmelse med § 81 i Grundloven, og derfor er denne Bestemmelse først sat ind i Slutningen af Paragrafen; thi ellers vilde § 81 være bleven sat tilside. Jeg troer derfor, at i § 9 kan der ikke søges den allermindste Regel i saa Henseende. Jeg antager ikke, at Kultusministeren — navnlig efter hvad han erklærede sig selv, at § 81 paa en vis Maade ikke kom ham ved, hvori jeg forresten troer, han havde Urret — og heller ikke, at de ham undergivne Skoledirektioner osv. kunne forhindre nogensomhelst Fader eller Moder fra at sætte sine Børn i hvilket som helst Skole, de ville, og sørge for deres Opdragelse der, naar de blot underkaste sig den almindelige Betingelse at lade deres Børn opdrage, oplære eller rettere sagt undersøge efter de almindelige derom bestemte Regler. Til en videregaaende Fordring i saa Henseende gives der ikke nogen Berettigelse, man kan ikke træde denne Sag nærmere end gennem denne Undersøgelse. Naar nu Undersøgelsen kommer frem, bliver Spørgsmaalet, om Forældrene kunne tvinges til at lade deres Børn lære — det blev da kun en Udenadslæren — de Religionsbøger, som ere anordnede i de offentlige Skoler, hvor Examinationen skal gaae for sig. Derfor er der en Mulighed, jeg vil ikke modsigte, at man kan forlange, at Børnene sendes hen til en Skole, for at prøves paa denne Maade, naar de ikke høre til et bestemt Troesfællesskab og opdrages deri, men f. Ex. af Folkekirkens Forældre sendes hen i, hvad Kultusministeren kalder en katolsk-religiøs Skole til Forskiel fra en katolsk Regnesskole, — den katolske Regning har jeg ikke den Lykke at kende, men jeg tager „katolsk Regnesskole“ i Modsetning til en katolsk religiøs Skole. — Jeg siger, at det er et Spørgsmaal, om ikke denne Berettigelse gaaer videre end til at forlange en Udenadslærdom, som er endnu veder-

stygkeligere end at forlange Ungenting. Dette vil blive og maa blive betragtet som en Troes-
tvang eller et unyttigt Krav paa en Skoleunderviisning, som bliver dødt for den vedkom-
mende Person. Det kan ikke efter den 7de Af-
deling i Grundloven være Kultusministerens
Opgave at fresse Sjæle gennem visse Troes-
lærdomme, eller at tage Forholdsregler, som
skulle haandhæve visse Troeslærdomme fremfor
andre i Skoleunderviisningen; det kan aldeles
ikke være Kultusministerens Bestemmelse, og
endnu mindre hans Ret, og derfor troer jeg,
at der her i Kjøbenhavn og ogsaa paa andre
Steder, hvor lignende Tilfælde ere fremkomne,
følges en urigtig Regel med Hensyn til Tilshyret
med Børnernes religiøse Underviisning. Der-
som en katolsk Skole traadte frem her i Lan-
det og søgte og ernærede godt de Børn, som
oplærtes i Skolen, vilde det dog være en ubil-
lig Tvang at forhindre Forældrene fra at lade
deres Børn gaae i den Skole, hvorfra de i
deres Fattigdom fik Føden. En af de vigtigste
Betingelser for, at det aandelige Liv kan komme
tilveie, er at det legemlige ikke slygner hen og
forværes, saa at Døden ikke indtræder i den
barnlige Alder som Følge af Mangel paa de
fornødne Subsistensmidler. At forhindre fat-
tige Børn fra at faae Føden og paatvinge dem
en Troeslærdom, der ikke tillige giver dem Fø-
den eller i det Mindste ikke i rundeligt Maal,
forekommer mig ikke at være kristeligt, om det
end kan være protestantisk.

J. M. Hansen: Jeg finder, at det er en ganske egen Maade, hvorpaa den ærede Kultusminister har besvaret nærværende Forespørgsel. Denne gaaer ud paa, om det er ulovligt, at Folkekirkens Medlemmer sende deres Børn til katolske Skoler. Det skulde jo nu være mærkeligt, om ikke Kultusministeren maatte kunne besvare dette Spørgsmaal med et Ja eller Nei, og dersom han ikke kunde det, men vilde henvise det til Justitsministeren og derfor sagde: jeg kan eller jeg vil ikke svare paa dette Spørgsmaal, det hører under min Kollega Justitsministeren, saa var jo ogsaa Forespørgselen for Ministerens Vedkommende besvaret; men den ærede Minister har langtfra indskrænket sig til et saadant Svar, og dog